

РЕШЕНИЕ

№ 31982

гр. София, 01.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 79 състав, в
публично заседание на 29.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Димитров

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **5524** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 147, ал.2 във връзка с чл.16 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор при СГП, с който се иска обявяване за нищожен на административен акт, изразен с действие по издаване на българско Свидетелство за управление на МПС СУМПС №[ЕИК]/23.02.2024г. на У. Х. А. И., [дата на раждане] в С. с ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет.4, ап.8. Излагат се съображения, че оспорения административен акт е базиран на неистински документ.

Ответната страна - началникът на отдел "Пътна полиция", СДВР не изразява становище по протеста.

Заинтересованото лице – У. Х. А. И. редовно призован- не се явява.

Административен съд – София-град, въз основа на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

У. Х. А. И. /U. N. A. IAD/ е чужд гражданин, [дата на раждане] в С. с ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН], пребиваващ в страната с адрес в [населено място].

На 31.01.2024г. У. Х. А. И. подава заявление за издаване на свидетелство за управление на МПС с вх. № 3631 на Отдел „Пътна полиция“ при СДВР. В заявлението е посочен номер на лична карта[ЕИК] издадена на 11.10.2020г. без да е посочен номер на разрешение за пребиваване. Лицето е декларирало, че притежава чуждестранно СУМПС издадено от Р. И. с № D01079839 издадено на 10.02.2022г. Въз основа на заявлението и приложените документи е издадено българско СУМПС с №[ЕИК]/23.02.2024г. и същото е връчено лично на заявителя 28.02.2024г.

Междувременно е образувана ДП № 3М 158/2024г. по описа на ГДНП, пр.пр. № 16805/2024г. по

описа на СГП. По досъдебното производство е извършена Експертна справка №51/2024г. от вещо лице в областта на криминалистиката, като по същата е извършена техническо документално експертно изследване на СУМПС издадено от Р. И. с № D01079839 издадено на 10.02.2022г. Резултатите от изследването са обобщени в Експертна справка №51/2024г., която е приобщена към настоящото дело. Заключение на вещото лице е, че „свидетелство за управление на МПС № D01079839 издадено на 10.02.2022г. на името на У. Х. А. И. /U. N. A. IAD/ [дата на раждане] е ИЗЦЯЛО НЕИСТИНСКИ ДОКУМЕНТ“.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Протестът е подаден в срок съгл. чл. 149, ал. 5 от АПК и от лице по чл. 147, ал. 2 АПК.

Разгледан по същество е основателен.

В разпоредбата на чл. 12 от НАРЕДБА № I-157 от 01.10.2002г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина (в приложимата редакция – преди изм. ДВ бр. 65 от 2024г.) са предвидени хипотезите, при които е допустимо издаване на свидетелство за управление на МПС. Те са следните:

1. първоначално придобиване правоспособност за управление на МПС от определена категория;
2. придобиване на правоспособност за управление на МПС от нова категория;
3. възстановяване на правоспособност поради отнемане на контролните точки;
4. подмяна на стар образец свидетелство за управление с нов;
5. подмяна поради изтичане срока на валидност;
6. подмяна поради промяна в данните на водача;
7. издаване на дубликат;
8. подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление;
9. (нова - ДВ, бр. 18 от 2013 г., в сила от 22.02.2013 г.) подмяна при възстановяване на правоспособност поради отказ от категории.

Правилата за признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС са уредени по подробно в нормата на чл. 17 от Наредбата. Разпоредбата на чл.17, ал. 2 регламентира, че подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1 и 2 се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 и 7.

Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика /напр. Решение № 2742 от 24.02.2012г. на ВАС по адм. д. № 6335/2011г./ са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам- на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например- поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание

нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Валидността на административен акт, изразен с действие на началник отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/23.02.2024г. на У. Х. А. И. следва, да се провери в контекста на направеното от жалбоподателя заявление за признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС.

Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ като процесния СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя, съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126 на ЕП и Съвета. Съгласно чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО "обичайно пребиваване" по смисъла на директивата, означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Между страните не е спорно, че У. Х. А. И. има обичайно пребиваване на територията на Република България, а и твърдения в обратната посока не са застъпени в протеста, поради което съдът приема, че българските национални власти и в частност началникът на отдел „Пътна полиция“ при СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС.

Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването ѝ може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водача притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

Установеното по делото обстоятелство, че ползваното чуждестранно свидетелство е било неистинско, следва да се приравни на пълна липса на условията за признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС с българско такова. Липсата на валидно чуждестранно свидетелство е толкова съществено нарушение на законовите изисквания за валидност на оспорения акт, че прави оспорения акт изразен с действие- волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР нищожен. Налице е едно от основанията за обявяване на нищожност, посочени по- горе, а именно хипотезата на пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание, и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, тъй като са липсвали законовите основания за това. Т.е. в процесния казус липсва каквото и да било годно правно основание за подмяна на СУМПС. В случая допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на административен акт, изразен с действие на органа, разпоредил издаването на СУМПС.

Съществуването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност, без лицето да отговаря на законовите изисквания за това, е правно нетърпимо, като това следва да бъде поправено чрез обявяване на административен акт, изразен с действие на административния орган по издаване на българско Свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/23.02.2024г. на името на У. Х. А. И., за нищожен.

Разноски по делото не са претендирани.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 79 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за нищожен, по протест на прокурор при Софийска градска прокуратура на административен акт, изразен с действие по издаване на българско Свидетелство за управление на МПС №[ЕИК]/23.02.2024г. на името на У. Х. А. И., [дата на раждане] в С. с ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН].

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.